Το Κέντρο Υποστήριξης Γονέων παρουσιάζει

το θεραπευτικό παιχνίδι
με το αυτιστικό παιδί

www.kyg.gr

- 2310 450 941
- 6940402054

- Επίσης: YouTube - therapeutikopaixnidi

Πηγές

- www.autismcentre.org – SonRise
- www.horison.nl
- http://www.icdl.com/dirFloortime
  Greenspan, Wieder
- http://www.autism-programs.com
  Growing Minds –Steven Wertz

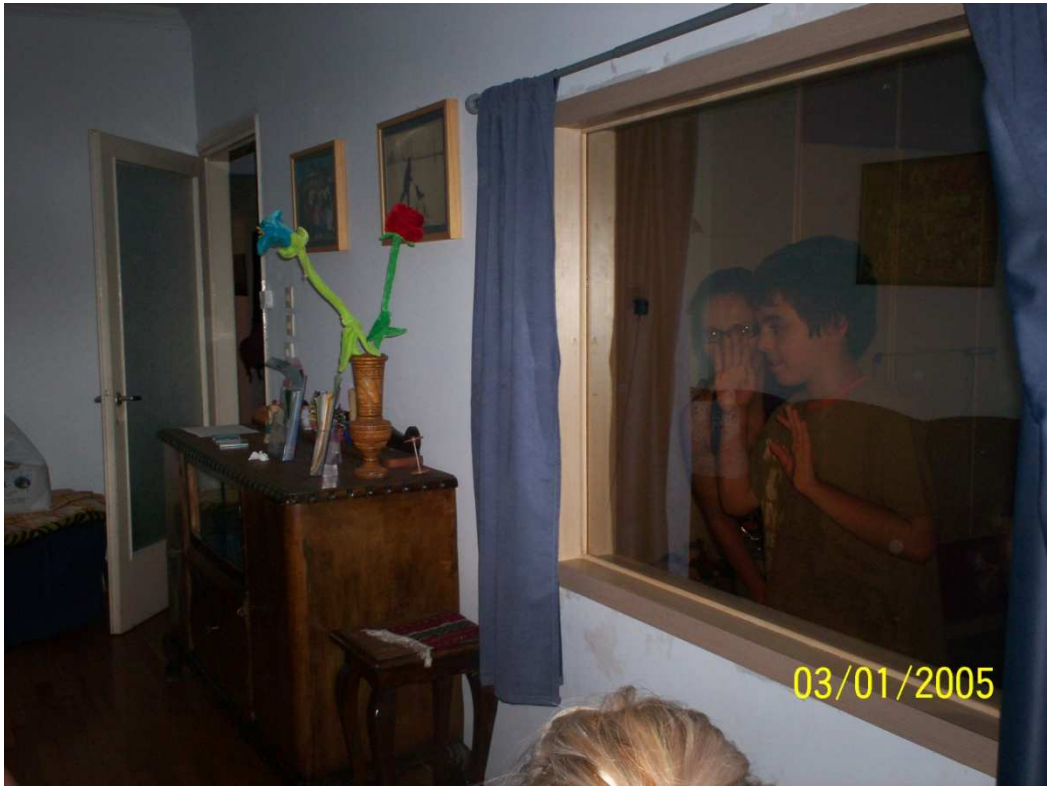
03/01/2005

Ο αυτισμός έχει πολλές μορφές

Οι άνθρωποι με αυτισμό δυσκολεύονται στην επεξεργασία ερεθισμάτων, γι' αυτό έχουν

- Αισθητηριακή υπό- ή υπερευαισθησία
- Προβλήματα οργάνωσης
- Προβλήματα λόγου
- 'Τελετές',
- Διαφορετική κοινωνική κατανόηση

Οι άνθρωποι με αυτισμό είναι πρώτ' απ' όλα άνθρωποι!
Έχουν συναισθήματα όπως κάθε άνθρωπος και θέλουν επαφή, αλλά κάτω από τους δικούς τους όρους.

Πώς μπορούμε να κάνουμε επαφή με κάποιον για τον οποίον το καλύτερο που μπορεί να κάνει είναι να είναι στο δικό του κόσμο;

Η απάντηση μας:
Αποδοχή άνευ όρων

- Χωρίς να κρίνουμε
- Χωρίς προσδοκίες

Τότε δημιουργείται ένα άνοιγμα για επαφή και προχωράμε μαζί.

Η εμπειρία μας δείχνει,

ότι το αυτιστικό παιδί νιώθει έντονα αν το δεχόμαστε άνευ όρων.

- Μας πλησιάζει, όταν το αποδεχόμαστε άνευ όρων.
- Αποσύρεται από μας, όταν το (κατά)κρίνουμε.

Όταν δεν κρίνουμε και όταν δεν έχουμε προσδοκίες,

- δε σημαίνει ότι καθόμαστε με τα χέρια σταυρωμένα και ότι δεν θα βοηθήσουμε το παιδί να εξελιχθεί
- μπορούμε να κάνουμε τα πάντα για να το καλέσουμε να εξελιχθεί, αλλά χωρίς να ορίσουμε εμείς πώς θα πρέπει να είναι εκείνο.

Χαρά και εμπιστοσύνη….

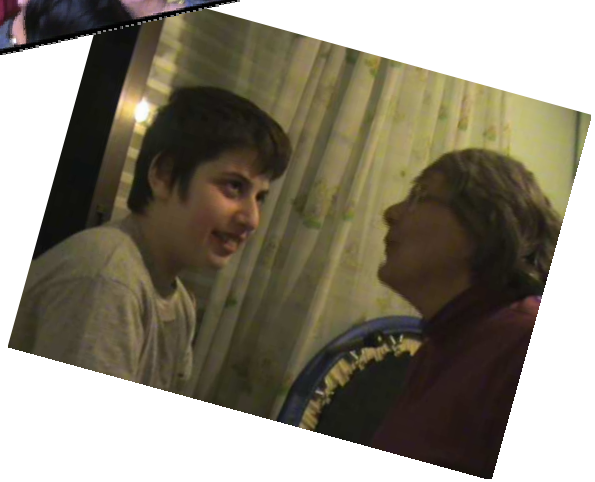

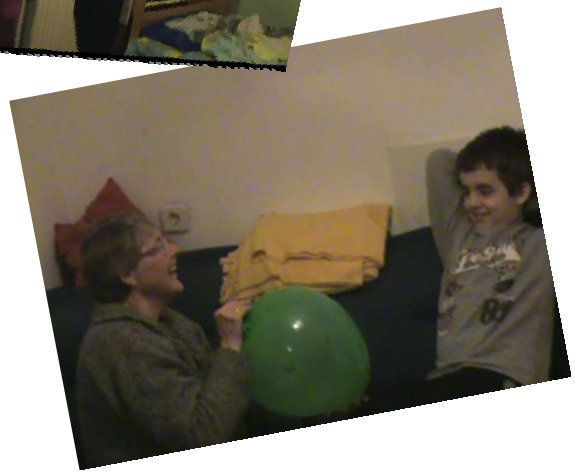

Πώς μπορούμε να μην κρίνουμε, όταν ζούμε σε μια κοινωνία που κρίνει τα πάντα;

Χρειάζεται να καταφέρουμε μια αλλαγή μέσα μας, για να μπορούμε να βοηθήσουμε το παιδί και τον εαυτό μας πραγματικά.

- **«Όσο έχουμε θάρρος, έχουμε μέλλον»**

Σκεφτείτε ότι …

«Δεν υπάρχει ειρήνη προς τα έξω χωρίς ειρήνη από μέσα.»

«Το χαμόγελό σου είναι μεταδοτικό.»

«Ο κύριος κίνδυνος στη ζωή είναι το ότι παίρνουμε πιο πολλές προφυλάξεις, από ότι θα έπρεπε.» (Adler)

«Αν το μοναδικό σου εργαλείο είναι ένα σφυρί, τότε κάθε πρόβλημα σου φαίνεται ένα καρφί.» (Abraham Maslow)

«Κάθε λεπτό που κάνεις φασαρία για το παρελθόν, αφαιρείται από το μέλλον.» (‘Άγνωστο)

Η μέθοδος OPTION **(όψιον):**

Επιλέγουμε τα συναισθήματα και τις αντιδράσεις μας με βάση τις πεποιθήσεις μας!!

Όλες οι πράξεις μας προέρχονται από (λειτουργικές ή μη λειτουργικές) πεποιθήσεις.

Όταν συνειδητοποιήσουμε ποιες είναι οι πεποιθήσεις μας, μπορούμε να επιλέξουμε να παραμείνουμε σ' αυτές ή να τις αλλάξουμε.

RATIONAL EMOTIVE THERAPY (RET) (Ellis, Beck):

- Οι σκέψεις μας προκαλούν τα συναισθήματά μας και στη συνέχεια τις αντιδράσεις μας.
- Μπορούμε να αλλάξουμε μη λειτουργικές σκέψεις, ώστε να γίνουν λειτουργικές.

Το θεραπευτικό παιχνίδι είναι στοργικό και αποτελεσματικό

Στοργικό

Χωρίς κρίση, γεμάτο ελπίδα και εμπιστοσύνη, παιχνιδιάρικο και χαλαρό.

Αποτελεσματικό

Όταν δημιουργούμε τη δυνατότητα για ένα παιδί να κάνει επαφή μαζί μας, τότε έχουμε την καλύτερη ευκαιρία για μάθηση.

Τεχνικές για να κάνουμε επαφή

- Οπτική επαφή
- Εκφραστικότητα
- Joining-συμμετοχή
- Έλεγχος

Οι τεχνικές είναι πιο αποτελεσματικές, όταν προέρχονται από αποδοχή άνευ όρων και εμπιστοσύνη.

Οπτική επαφή

- Η οπτική επαφή έχει πολλά πλεονεκτήματα

1. Μας κάνει να νιώθουμε πιο δεμένοι

2. Το παιδί μαθαίνει περισσότερο όταν μας κοιτάει

3. Το παιδί βλέπει περισσότερο το τι κάνουμε εμείς με το πρόσωπό μας – εκφράσεις, λόγο, συναισθήματα ….

PLAY
0:35:12

32

Εκφραστικότητα

- Είναι σημαντικό να δώσουμε ερεθίσματα στα παιδιά για να επικεντρώσουν την προσοχή τους σε ανθρώπους, ώστε να αρχίζουν να μαθαίνουν ειδικά από ανθρώπους.

- Η εκφραστικότητα μας δεν είναι απαραίτητα υπερβολικά ζωηρή, αλλά πάντα συντονισμένη στο παιδί.

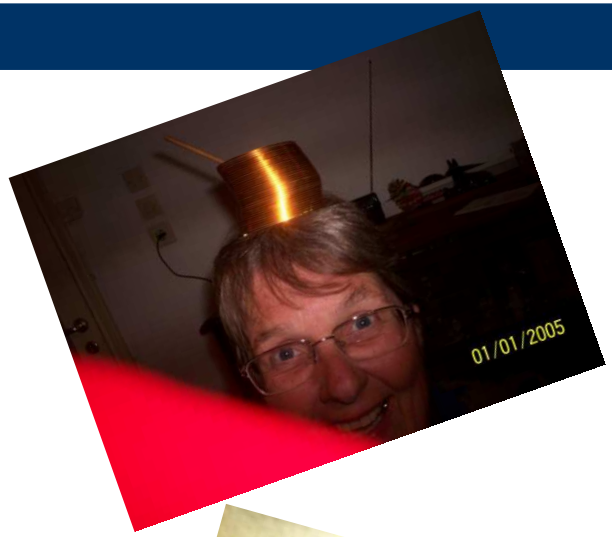
01/01/2005

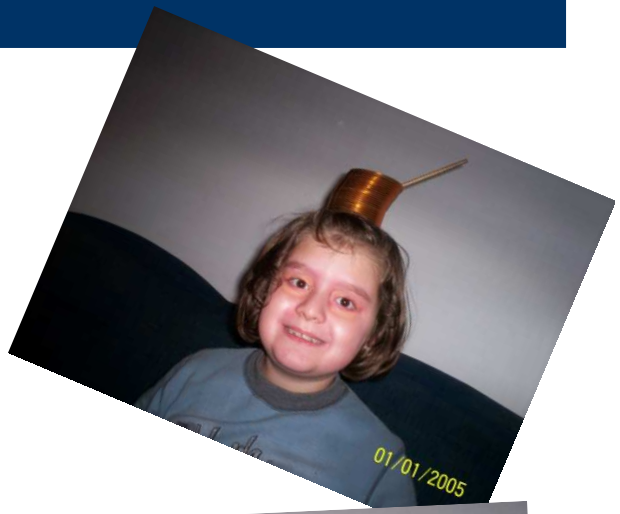
01/01/2005

01/01/2005

Έλεγχος

- Έχοντας τον έλεγχο, το παιδί με αυτισμό, του δίνετε τη δυνατότητα να δημιουργήσει έναν κόσμο, που έχει σημασία και που είναι κατανοητός για εκείνο.
- Όταν δίνουμε τον έλεγχο στο παιδί, μπορεί και ανοίγεται για μας.
- Όταν το παιδί ανοίγεται περισσότερο και η επαφή είναι σταθερή, μπορεί να μάθει να μας υπολογίζει.

Joining- συμμετοχή

- Αν ένα παιδί με αυτισμό δε μπορεί να κάνει επαφή μαζί μας, μπορούμε να συμμετέχουμε σ' αυτό που κάνει εκείνο. Είναι μια ιδιαίτερη εμπειρία να πάμε στον κόσμο του αυτιστικού παιδιού, όσο παράξενο και να μας φαίνεται.

- Άνευ όρων: «Όπου βρίσκεσαι εσύ, εκεί βρίσκομαι κι εγώ!»

- Όταν συμμετέχουμε μαζί με το παιδί, βιώνοντας αυτό που βιώνει, μας μαθαίνει πολύ για τον ιδιαίτερο κόσμο του.

Όταν συμμετέχουμε μαζί με το παιδί, σχεδόν πάντα δημιουργείται επαφή.

Όταν έχουμε επαφή, μπορούμε στη συνέχεια να δουλέψουμε τους στόχους μας.

Συμμετέχοντας, δεν ενισχύουμε τη στερεοτυπική συμπεριφορά, αλλά αντιθέτως τη μειώνουμε και εστιάζεται το παιδί σε μας.

Το παιδί αισθάνεται ότι το καταλαβαίνουμε και μπορεί να σταματήσει τις τελετές του σταδιακά.

Κοιτάξτε επίσης:

http://www.youtube.com/watch?v=fZ3xNZPsK7Y&feature=related

Η μάθηση

- Όταν υπάρχει επαφή, μπορούμε να δουλέψουμε την εξέλιξη και τη μάθηση.
- Στο θεραπευτικό παιχνίδι μαθαίνουμε τα παιδιά πρώτ' απ' όλα την αγάπη για δεξιότητες.
- Αυτό γίνεται μόνο αν δεν υπάρχει πίεση. Όταν καλούμε ένα παιδί για μάθηση, το κάνει επειδή το θέλει το ίδιο. Όταν δεχόμαστε την άρνησή του, θα μπορεί να μας δείξει περισσότερη συνεργασία.

Τα παιδιά με αυτισμό λένε πολλές φορές ‘όχι’.

Να μην βλέπουμε την άρνηση σαν μια προσωπική απόρριψη. Αν μπορούμε να είμαστε χαλαροί απέναντι στην άρνησή του, τότε υπάρχουν περισσότερες δυνατότητες να συνεργαστεί τελικά.

Η μάθηση γίνεται πιο γρήγορη, όταν το παιδί έχει κίνητρο.

Έτσι συνδυάζουμε τους στόχους με τα κίνητρα του παιδιού.

«Όποιος γελάει πιο πολύ, μαθαίνει περισσότερο»
John Cleese

(http://www.youtube.com/watch?v=iQtIVeA4BfQ&feature=related)

Η Χαρούλα θέλει πολύ να πάρει ένα μικρό αρκουδάκι, μαθαίνει να το ζητήσει και να απαντήσει σε ερωτήσεις.

Οι στόχοι καλύπτουν όλους τους τομείς:

- Επαφή, κοινωνικότητα
- Λόγος
- Νοητική εξέλιξη
- Κινητική εξέλιξη
- Συμβολικό παιχνίδι
- Κοινωνικές δεξιότητες
- Διάρκεια προσοχής
- κλπ

Τι κάνουμε με ανεπιθύμητη συμπεριφορά;

Ανεπιθύμητη συμπεριφορά θεωρείται μια συμπεριφορά που έχουμε στόχο να αλλάξουμε.

- Συμμετέχουμε μαζί με το παιδί και την κάνουμε ένα επιτρεπτό και χαρούμενο, κοινωνικό παιχνίδι.
- Δεν αντιδράμε καθόλου.

Το δωμάτιο παιχνιδιού

- Είναι ένας χώρος χωρίς άσκοπα ερεθίσματα
- Εδώ το παιδί μπορεί να πάρει όλο τον έλεγχο
- Το παιδί βιώνει κοινωνικότητα και επαφή
- Είναι ένα ήρεμο, αγαπημένο μέρος του σπιτιού

Γονείς

Οι γονείς μπορούν να εφαρμόσουν το θεραπευτικό παιχνίδι στο σπίτι και να πάρουν την ευθύνη οι ίδιοι για την οικογένεια τους και για το παιδί τους.

Το Κέντρο Υποστήριξης Γονέων διοργανώνει μαθήματα σε γονείς και προσφέρει υποστήριξη για να εφαρμόσουν το θεραπευτικό παιχνίδι.

Χαρά και αγάπη

- Για τους γονείς είναι μια μοναδική εμπειρία να βιώσουν το παιδί τους χωρίς κρίση, χαλαρά, χωρίς ‘πρέπει’.
- Υπάρχει τόση χαρά, τόση επαφή, τόση αμοιβαιότητα, τόση αγάπη.
- Το παιδί δείχνει μια χαρούμενη πλευρά που οι γονείς δε γνώριζαν, οι συμπεριφορές που ονομάσαμε ‘αυτιστικές’ μειώνονται και εκτός δωματίου.
- Βλέπουμε ότι τα αυτιστικά παιδιά μπορούν να επικοινωνούν, να μιλάνε, να ζητούν, να χαίρονται μαζί με έναν άνθρωπο, να προτιμάνε ένα φίλο.

Εθελοντές

Οι γονείς μπορούν να κάνουν το πρόγραμμα ακόμα πιο αποτελεσματικό, όταν καλούν εθελοντές.

Είναι σημαντικό να νιώθουμε ότι δεν είμαστε μόνοι. Πάντα υπάρχει βοήθεια αν τη ζητάμε.

Η χαρά και ο ενθουσιασμός είναι μεγαλύτερα όταν υπάρχει μια ομάδα ανθρώπων γύρω από το παιδί.

Εθελοντές μπορούν να στηρίζουν την προσπάθεια των γονιών και να δημιουργούν ελεύθερο χρόνο για αυτούς.

Στήριξη

- Το Κέντρο Υποστήριξης Γονέων συμμετέχει και στηρίζει κάθε προσπάθεια μιας οικογένειας να παίζει θεραπευτικά με το παιδί της.

- Υπάρχουν διάφορα προγράμματα: ατομικά και ομαδικά, εντατικά και μακροχρόνια.

Τα αποτελέσματα των παιδιών είναι ποικίλα:

- Περισσότερη επαφή
- Περισσότερο λόγο
- Περισσότερη νοητική εξέλιξη
- Καλύτερη αισθητηριακή επεξεργασία
- Καλύτερη συναισθηματική επεξεργασία
- Περισσότερη χαρά στο κοινωνικό περιβάλλον
- Περισσότερη κοινωνική κατανόηση
- Καλύτερη κινητικότητα
- Ένα πιο χαλαρό και χαρούμενο παιδί

Αυτή η παρουσίαση φτιάχτηκε από την

Μαρέικε Στέεμαν-Κοκκαλίδου

Εξελικτική ψυχολόγος, παν. Άμστερνταμ
Υπεύθυνη του Κέντρου Υποστήριξης Γονέων
Ιανουάριος 2010